

Oponentský posudek diplomové práce

na téma:

Svátky mesiánských Židů

Vypracoval: František Měchura

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Bedřich Nosek, CSc.

Oponent: David Biernot, Th.D.

Diplomová práce Františka Měchury je velmi zdařilá. Oponoval jsem již jeho bakalářské práci na téma „Mesiánský judaismus dnes“. Potěšilo mě, že svůj zájem o bádání mesiánského judaismu rozvinul do podoby, v jaké ji předložil v této práci. Cílem autora bylo podat popis liturgického roku tohoto náboženského směru na pomezí židovství a křesťanství, teologického odůvodnění jeho svátků a praxe jejich zachovávání. V úvodu (str. 6) vytyčuje metodu svého postupu. Ta, jak říká, vychází z pravidel komparativní religionistiky, jež konkrétně spočívají ve srovnání významu židovských svátků v tradičním i mesiánském judaismu. Po tomto vymezení se již věnuje konkrétním podobám slavení v mesiánském prostředí.

Autor nejdříve pojednává nejzásadnější židovský svátek – šabat, nato se věnuje třem Poutním svátkům: Pesach, Šavuot a Sukot, přechází k svátkům Vysokým: Roš-hašana a Jom Kipur, a pojednání uzavírá svátky Chanuka a Purim. Stručný výčet základního tradičního způsobu zachovávání těchto svátků následuje obsáhlejší popis mesiánské praxe a jejího teologického zdůvodnění.

Skutečně zajímavé je porovnání průběhu pesachového sederu dle tradičního a mesiánského ritu, resp. porovnání odlišností mezi dvěma pesachovými hagadami užívanými v samotném mesiánském prostředí. Dovolil bych si vznést malý dotaz v souvislosti s mesiánskou oslavou vzkříšení Ježíšova 16. nisanu. Autor hovoří o tomto dni jako o svátku „sfirat ha-omer“ (dosl. počítání omeru), resp. pokud jsem dobře porozuměl, označují mesiánští židé tímto termínem také samotný den 16. nisanu. V tradičním pojetí představuje „sfirat ha-omer“ spíše ono „překlenovací“ období mezi Pesachem a Šavuot, během něhož je povinností po večerní modlitbě odpočítat den, který uplynul od 16. nisanu, kdy byla přinášena oběť prvotin. Bylo by dobré, kdyby autor tuto terminologickou otázku objasnil během obhajoby.

Mou pozornost probudila rovněž kap. II, která pojednává také o kritériích, na jejichž podkladě byl vytvořen mesiánský liturgický kalendář. Jak se zdá, kritéria jsou následující: a. svátek je ustanoven v Pentateuchu, b. ukotvení svátku v Ježíšově životě a novozákonní zvěsti

obecně (v tomto případě je možno slavit i Chanuku, ačkoliv nevychází z biblického nařízení) c. volné navázání na tradici jako manifestace jednoty s dějinami národa. Jak vyplývá z následující autorovy prezentace jednotlivých svátků, toto navázání se zdá být do značné míry poznamenáno hermeneutikou dichotomie tělesného a duchovního, jak ji nastiňuje Pavlova teologie: tradiční judaismus je cestou vnějšího následování tradice, zatímco ten mesiánský ji naplňuje duchovnějším obsahem. Jestliže pro mesiánskou praxi má velkou váhu Ježíšův příklad, projevuje mesiánská teologie nějaký zájem o výsledky, které poskytlo bádání o historickém Ježíšovi a jeho době? Zde mám především na mysli výsledky, které vzešly právě od židovských autorů, jako např. Davida Flussera. Jeho Ježíš má „hilelovské“ rysy, tzn. nemáme zde do činnosti s postavou kontrující učení farizeů, nýbrž Ježíš sám a jeho učení se nacházejí ještě někde na platformě tohoto uskupení.

Poslední poznámka: je zvláštní, že mesiánský judaismus adaptoval i takové prvky, které mají svůj počátek ve světech mu vzdálených a cizích, např. „tikun lejl šavuot“, jenž byl inspirován luriánskou kabalou.

Po formální stránce nelze práci v podstatě nic zásadního vytnout. Bylo by vhodné, aby autor převedl hebrejské termíny do české transliterace, v případě že by chtěl svou práci, resp. některé její části, publikovat.

Diplomovou práci hodnotím známkou „výborně“ (1) a jednoznačně ji tímto doporučuji k obhajobě.

V Praze, 30. 4. 2006

David Biernot, Th.D.

